DOMSTOLENS BESLUT (femte avdelningen)

den 10 december 2007 *

I mål C-134/07,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 234 EG, framställd av Sąd Rejonowy w Jaworznie (Polen) genom beslut av den 6 februari 2007, som inkom till domstolen den 7 mars 2007, i målet

Piotr Kawala

mot

Gmina Miasta Jaworzna,

meddelar

DOMSTOLEN (femte avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden A Tizzano samt domarna M. Ilešič (referent) och E. Levits,

generaladvokat: E. Sharpston,
justitiesekreterare: R. Grass,

* Rättegångsspråk: polska.

med beaktande av det skriftliga förfarandet,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

— Polens regering, genom E. Ośniecka-Tamecka i egenskap av ombud,

— Europeiska gemenskapernas kommission, genom D. Triantafyllou och K. Herrmann, båda i egenskap av ombud,

som avser att avgöra målet genom motiverat beslut i enlighet med artikel 104.3 första stycket i domstolens rättegångsregler,

och efter att ha hört generaladvokaten,

följande

Beslut

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artiklarna 25 EG och 90 första stycket EG.

2 Begäran har framställts i ett mål mellan Piotr Kawala och Gmina Miasta Jaworzna (Jaworznos kommun) avseende en avgift på 500 polska zloty (PLN), som erlades den 18 augusti 2005 för erhållandet av ett bevis om första registrering av en begagnad bil som importerats till Polen från en annan medlemsstat (nedan kallad den ifrågavarande avgiften).

Tillämpliga bestämmelser

Gemenskapsbestämmelserna

3 Enligt artikel 23 EG gäller följande:

"1. Gemenskapen skall grunda sig på en tullunion, som skall omfatta all handel med varor och som skall innebära att tullar på import och export samt alla avgifter med motsvarande verkan skall vara förbjudna mellan medlemsstaterna och att en gemensam tulltaxa gentemot tredje land skall införas.

2. Bestämmelserna i denna avdelning artikel 25 och kapitel 2 skall tillämpas på varor med ursprung i medlemsstaterna samt på varor som kommer från tredjeland och som är i fri omsättning i medlemsstaterna."

4 Artikel 25 EG har följande avfattning:

"Tullar på import och export samt avgifter med motsvarande verkan skall vara förbjudna mellan medlemsstaterna. Detta förbud skall tillämpas även på tullar av fiskal karaktär."

5 I artikel 28 EG föreskrivs följande:

"Kvantitativa importrestriktioner samt åtgärder med motsvarande verkan skall vara förbjudna mellan medlemsstaterna."

6 Enligt artikel 30 EG gäller följande:

"Bestämmelserna i artiklarna 28 och 29 skall inte hindra sådana förbud mot eller restriktioner för import, export eller transitering som grundas på hänsyn till allmän moral, allmän ordning eller allmän säkerhet eller intresset att skydda människors och djurs hälsa och liv, att bevara växter, att skydda nationella skatter av konstnärligt, historiskt eller arkeologiskt värde eller att skydda industriell och kommersiell äganderätt. Sådana förbud eller restriktioner får dock inte utgöra ett medel för godtycklig diskriminering eller innefatta en förtäckt begränsning av handeln mellan medlemsstaterna."

7 Artikel 90 första stycket EG är avfattad på följande sätt:

"Ingen medlemsstat skall, direkt eller indirekt, på varor från andra medlemsstater lägga interna skatter eller avgifter, av vilket slag de än är, som är högre än de skatter eller avgifter som direkt eller indirekt läggs på liknande inhemska varor."

Den nationella lagstiftningen

8 I artikel 77 i vägtrafiklagen (Prawo o ruchu drogowym) av den 20 juni 1997 (Dz. U av år 2003, nr 58, position 515, nr 124, position 1152, nr 130, position 1190 och nr 137, position 1302), föreskrivs följande:

"1. Tillverkaren eller importören av nya bilar skall utfärda registreringsbevis för samtliga nya bilar som säljs inom Republiken [P]olens territorium.

2. Registreringsbeviset skall överlämnas till bilens ägare.

3. Registreringsbevis för andra bilar än de som avses i punkt 1 skall efter erläggandet av en registreringsavgift överlämnas av den staroste som är behörig för registreringen, vid den första registreringen av bilen inom Republiken Polens territorium, med undantag av samlarbilar och bilar som avses i artikel 73.4.

4. Transportministern

...

2) fastställer genom beslut det avgiftsbelopp som skall erläggas inom Republiken Polens territorium för erhållande av registreringsbeviset."

9 I den förordning som ministern för infrastruktur utfärdade den 28 juli 2003 om avgift för erhållande av registreringsbevis för ett fordon (Dz. U av år 2003, nr 137, position 1310) (nedan kallad förordningen av den 28 juli 2003) föreskrevs följande i första stycket punkterna 1 och 2:

"1. För utfärdandet av ett registreringsbevis när fordonet registreras för första gången inom Republiken Polens territorium skall registreringsmyndigheten påföra en avgift som uppgår till 500 PLN.

2. För utfärdande av duplikat av registreringsbevis skall registreringsmyndigheten påföra en avgift som uppgår till 75 PLN."

10 Efter det att omständigheterna i målet vid den nationella domstolen inträffade meddelade Trybunał Konstytucyjny (konstitutionsdomstolen), i dom av den 17 januari 2006, att första stycket punkt 1 i förordningen av den 28 juli 2003 i huvudsak stred mot bestämmelserna i vägtrafiklagen och mot den polska konstitutionen. Enligt domen är detta stycke inte längre bindande från den 1 maj 2006.

11 Transport- och konstruktionsministern antog därefter förordningen av den 28 mars 2006 om det belopp som skall erläggas i avgift för erhållande av registreringsbevis för ett fordon, vilken trädde i kraft den 15 april 2006 och i vilken det föreskrivs att registreringsmyndigheten skall ta ut en engångsavgift på 75 PLN såväl vid utfärdandet av ett bevis om första registrering (första stycket punkt 1 i förordningen), som vid utfärdandet av ett duplikat av registreringsbeviset (första stycket punkt 2 i förordningen).

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågan

12 Piotr Kawala köpte den 9 maj 2005 i Tyskland en begagnad bil av märket Mercedes-Benz, som han samma månad importerade till Polen.

13 Den 18 augusti 2005 betalade Piotr Kawala en avgift på 500 PLN till Gmina Miasta Jaworzna för utfärdande av bevis om första registrering av bilen i Polen.

14 Av beslutet om hänskjutande framgår att Piotr Kawala inte hade kunnat köra lagligt med bilen i Polen om den inte hade registrerats.

15 Piotr Kawala väckte talan den 9 oktober 2006 vid Sąd Rejonowy w Jaworznie (länsrätten i Jaworzno) mot Gmina Miasta Jaworzna och yrkade återbetalning av ett belopp på 425 PLN, motsvarande skillnaden mellan den avgift som han hade erlagt för utfärdandet av beviset om första registrering och det belopp som han skulle ha fått erlägga för utfärdandet av ett duplikat av nämnda bevis, nämligen 75 PLN.

16 Sąd Rejonowy w Jaworznie har angett att om artikel 90 EG utgör hinder för en tillämpning av första stycket i förordningen av den 28 juli 2003 borde den i det mål som den nu har att avgöra, med beaktande av artikel 10 EG och principen om gemenskapsrättens företräde, bortse från bestämmelserna i denna förordning då de strider mot gemenskapsrätten, och detta gäller även för perioden före det datum då Trybunał Konstytucyjny i sin dom slog fast att nämnda bestämmelser inte längre skulle vara bindande.

17 Sąd Rejonowy w Jaworznie har påpekat att om Piotr Kawala hade köpt ett nytt fordon i Polen skulle han inte ha behövt betala någon avgift till Gmina Miasta Jaworzno för att erhålla ett bevis om första registrering, eftersom detta bevis då skulle ha tillhandahållits av fordonets tillverkare eller importör, vilken för övrigt skulle ha haft att erlägga 9,71 PLN netto (exklusive mervärdesskatt) för detta bevis.

18 Sąd Rejonowy w Jaworznie har mot denna bakgrund beslutat att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfråga till domstolen:

"Utgör artikel 90 EG hinder för tillämpningen av § 1 i [förordningen av den 28 juli 2003], med hänsyn till att bestämmelsen innebär att det vid registrering av ett utländskt fordon som förs in från en annan medlemsstat skall påföras en avgift på 500 PLN för utfärdandet av registreringsbeviset?"

19 Den hänskjutande domstolen har vidare, utan att formellt ställa en andra fråga, angett att om den första frågan skall besvaras nekande, kan det bli nödvändigt att tolka artikel 25 EG för att utröna huruvida denna bestämmelse utgör ett hinder för tillämpningen av första stycket i förordningen av den 28 juli 2003, i den mån den ifrågavarande avgiften utgör en avgift med motsvarande verkan som en tull.

Prövning av tolkningsfrågan

20 Enligt artikel 104.3 första stycket i rättegångsreglerna får domstolen, om svaret på en fråga i en begäran om förhandsavgörande klart kan utläsas av domstolens rättspraxis, efter att ha hört generaladvokaten, avgöra saken genom motiverat beslut.

21 Den hänskjutande domstolen har ställt sin fråga för att få klarhet i huruvida artikel 90 första stycket EG skall tolkas så, att den utgör hinder för påförandet av den ifrågavarande avgiften som i praktiken tas ut på den första registreringen av en begagnad bil som importerats från en annan medlemsstat och inte på förvärv i Polen av ett begagnat fordon i den mån detta fordon redan är registrerat där.

22 Med hänsyn dels till att den polska regeringen anser att skyldigheten att utverka ett registreringsbevis för ett begagnat fordon som importerats från en annan medlemsstat inte omfattas av tillämpningsområdet för artikel 90 EG, utan av tillämpningsområdet för artiklarna 28 EG och 30 EG då det utgör en åtgärd motsvarande en kvantitativ handelsrestriktion som dock är nödvändig och som är proportionerlig och grundar sig på hänsyn till allmän ordning, dels till att den

hänskjutande domstolen har påpekat att den ifrågavarande avgiften kan omfattas av artiklarna 23 EG och 25 EG, nämligen förbudet mot tullar och avgifter med motsvarande verkan, måste det alltså avgöras vilken av bestämmelserna i EG-fördraget som skall tillämpas på den avgift som är i fråga i det förevarande målet.

23 Enligt fast rättspraxis omfattar tillämpningsområdet för artikel 28 EG inte de hinder som avses i andra särskilda bestämmelser, och sådana hinder av fiskal karaktär eller med motsvarande verkan som tullar som avses i artiklarna 23 EG, 25 EG och 90 EG omfattas inte av förbudet i artikel 28 EG. Vad vidare gäller tillämpningsområdena för artiklarna 25 EG och 90 EG, följer det av fast rättspraxis att bestämmelser om avgifter med motsvarande verkan och bestämmelser om diskriminerande interna skatter eller avgifter inte kan tillämpas kumulativt, vilket innebär att en och samma skatt eller avgift enligt fördragets systematik inte samtidigt kan tillhöra dessa båda kategorier (se, bland annat, dom av den 17 juni 2003 i mål C-383/01, De Danske Bilimportører, REG 2003, s. I-6065, punkterna 32 och 33 och där angiven rättspraxis).

24 Vad gäller frågan huruvida en sådan avgift som den som är i fråga i målet vid den nationella domstolen skall anses som en "avgift med motsvarande verkan" i den mening som avses i artiklarna 23 EG och 25 EG, framgår det av fast rättspraxis att en pålaga, oavsett dess beteckning och tillämpningssätt, som ensidigt läggs på varor på grund av att de passerar gränsen och som inte är en tull i egentlig mening, utgör en avgift med motsvarande verkan (dom av den 18 januari 2007 i mål C-313/05, Brzeziński, REG 2007, s. I-513, punkt 22 och där angiven rättspraxis).

25 En sådan avgift som den som är i fråga i målet vid den nationella domstolen tas inte ut på grund av att gränsen till den medlemsstat som har infört avgiften passeras. Enligt uppgift från såväl den hänskjutande domstolen som den polska regeringen tas den ifrågavarande avgiften ut på begagnade bilar bara vid den första registreringen av dem i Polen, med undantag av fordon som oavsett skälet därtill inte var avsedda

för registrering. För övrigt gäller enligt uppgifterna från den polska regeringen att avgiften även hade kunnat tas ut vid den första registreringen av vissa begränsade kategorier av fordon som redan finns i Polen men som ännu inte registrerats där.

26 Eftersom en sådan avgift på den första registreringen av bilar som den som är i fråga i målet vid den nationella domstolen tydligt har fiskal karaktär och inte tas ut på grund av att gränsen till den medlemsstat som infört avgiften passeras, utan vid den första registreringen av bilen inom denna stats territorium, skall den anses ingå i ett allmänt system för inhemska pålagor på varor och den skall därmed prövas mot artikel 90 EG.

27 Det skall i detta avseende erinras om att domstolen redan har slagit fast att artikel 90 EG utgör ett komplement i fördragets system till bestämmelserna om avskaffande av tullar och avgifter med motsvarande verkan. Bestämmelsen har till syfte att säkerställa den fria rörligheten för varor mellan medlemsstaterna på normala konkurrensvillkor, genom att varje form av skydd som kan följa av att diskriminerande interna skatter tillämpas på varor med ursprung i andra medlemsstater avskaffas (domen i det ovannämnda målet Brzeziński, punkt 27 och där angiven rättspraxis).

28 När det gäller skatter och avgifter på begagnade bilar som importerats är syftet med artikel 90 EG att säkerställa att den interna beskattningen från konkurrenssynpunkt blir helt neutral mellan varor som redan finns på den nationella marknaden och varor som importeras (dom av den 20 september 2007 i mål C-74/06, kommissionen mot Grekland, REG 2007, s. I-7585, punkt 24 och där angiven rättspraxis).

29 Dessutom kan ett beskattningssystem bara anses vara förenligt med artikel 90 EG om det fastställs att det är organiserat så, att det under alla omständigheter är uteslutet att importerade varor beskattas högre än inhemska varor och att det således inte i något fall får diskriminerande effekter (domen i det ovannämnda målet Brzeziński, punkt 40 och där angiven rättspraxis).

30 Frågan blir i förevarande mål alltså huruvida den ifrågavarande avgiften i praktiken tillämpas på samma sätt på importerade begagnade bilar som på begagnade bilar som köpts i Polen, då dessa två fordonskategorier utgör liknande varor i den mening som avses i artikel 90 första stycket EG.

31 Med tillämpning av första stycket punkt 1 i förordningen av den 28 juli 2003 gäller att den första registreringen av en begagnad bil som importerats från en annan medlemsstat påförs den ifrågavarande avgiften på 500 PLN.

32 Enligt den hänskjutande domstolen och den polska regeringen tas däremot normalt ingen avgift ut på ett förvärv i Polen av ett liknande fordon om detta redan är registrerat där.

33 Enligt den hänskjutande domstolen och den polska regeringen är det nämligen tillverkaren eller importören av ett fordon som har att tillhandahålla beviset för den första registreringen när fordonet köps in i nyskick, och detta skall ske på ett formulär som kan erhållas till priset av 9,71 PLN netto. Detta pris ingår — i likhet med andra kostnader som aktören har haft och som är knutna till utfärdandet av detta bevis — i slutpriset på fordonet.

34 Den polska regeringen och Europeiska gemenskapernas kommission har i detta avseende påpekat att när registreringsbeviset en gång utfärdats för en ny bil, så överförs detta på senare ägare av fordonet.

35 Förvärvet av en begagnad bil som importerats från en annan medlemsstat och som registrerats för första gången i Polen påförs alltså den ifrågavarande avgiften på 500 PLN, medan ett förvärv i Polen av ett liknande fordon normalt sett inte påförs någon registreringsavgift.

36 Domstolen konstaterar följaktligen att den ifrågavarande avgiften omfattas av förbudet i artikel 90 första stycket EG.

37 Mot bakgrund av det ovan anförda skall frågan som ställts besvaras enligt följande. Artikel 90 första stycket EG skall tolkas så, att den utgör hinder för en sådan avgift som den som föreskrivs i första stycket punkt 1 i förordningen av den 28 juli 2003, vilken i praktiken tas ut på den första registreringen av en begagnad bil som importerats från en annan medlemsstat och inte på förvärv i Polen av en begagnad bil i den mån denna bil redan är registrerad där.

Rättegångskostnader

38 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (femte avdelningen) följande:

Artikel 90 första stycket EG skall tolkas så, att den utgör hinder för en sådan avgift som den som föreskrivs i första stycket punkt 1 i den av den polske ministern för infrastruktur utfärdade förordningen av den 28 juli 2003 om avgift för utfärdande av registreringsbevis för ett fordon, vilken i praktiken tas ut på den första registreringen av en begagnad bil som importerats från en annan medlemsstat och inte på förvärv i Polen av en begagnad bil i den mån denna bil redan är registrerad där.

Underskrifter